

Huvudman

Föreningen för Waldorfpedagogik
i Kungälv org.nr 853300-7038
styrelsen@fredkullaskolan.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Fredkullaskolan Waldorfskola i Kungälv med Föreningen för Waldorfpedagogik i Kungälv som huvudman

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Föreningen för Waldorfpedagogik i Kungälv att senast den 11 april 2025 ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande skriftliga rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Föreningen för Waldorfpedagogik i Kungälv inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Föreningen för Waldorfpedagogik i Kungälv ska vidta följande åtgärder

- Se till att rektorn beslutar om rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk utrustning som innehåller samtliga delar som behöver framgå av en sådan rutin. Rutinen ska ges in till Skolinspektionen i samband med redovisning av vidtagna åtgärder. (5 kap. 4 e § skollagen)

Område utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet som avser användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning.

Redovisning av åtgärder Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2025:1062) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen genomför under vårterminen 2025 en tematisk tillsyn för att kontrollera om verksamheten vid de skolor som ingår i tillsynen uppfyller författningarnas krav avseende skriftliga rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning.

Tillsynen har genomförts genom besök i skolenheten den 28 januari 2025. Som en del av tillsynen har lektionsobservationer, samtal med lärare och en intervju med rektorn genomförts. Vidare har dokumentation granskats, bland annat skolenhetens ordningsregler och skriftliga rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Föreläggande

Skriftliga rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i samband med tillsynsbesöket efterfrågat skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning och fått ta del av skolenhetens ordningsregler med tillhörande bilaga 1 som kallas "Fredkullaskolans mobilpolicy". Rektorn uppger i intervju att rutinen för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner är beslutad av rektorn och att denna rutin finns dokumenterad inom ramen för skolans ordningsregler. I skolenhetens ordningsregler uppges att skolan är en mobilfri skola för elever och i tillhörande mobilpolicy uppges bland annat att elever ska lämna in sina mobiltelefoner vid skoldagens början, och att dessa förvaras inlåsta under dagen.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att det ska för varje skolenhet finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning enligt 4 b-4 d §§. Rektorn beslutar om sådana rutiner. (5 kap. 4 e § skollagen)

Av förarbeten till bestämmelsen framgår bland annat följande. Det ska finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertaganden av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Av rutinerna bör bland annat framgå hur omhändertagandet av utrustningen ska gå till, till exempel hur föremålen ska förvaras på ett betryggande sätt och hur insamlandet av utrustningen ska ske så att det framgår till vem varje föremål ska återlämnas, vilket till exempel kan ske med stöd av ett nummerlappssystem. Rutinerna bör även omhänderta sådana aspekter som att det inte ska föreligga någon osäkerhet om huruvida ett föremål har omhändertagits eller huruvida det har lämnats tillbaka. Det bör vara rektorn som beslutar om sådana rutiner med utgångspunkt i de förutsättningar som finns vid den berörda skolenheten. Frågan kan dock med fördel hanteras inom ramen för arbetet med skolans ordningsregler i syfte att utforma och förankra rutinerna med personal, elever och föräldrar (prop. 2021/22:160 s. 127 och 235).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att finns brister när det gäller skolenhetens skriftliga rutiner för omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Utredningen i ärendet visar att skolans ordningsregler och tillhörande mobilpolicy endast anger att skolan är en mobilfri skola för elever och att mobiltelefoner ska lämnas in vid skoldagens början samt att mobilerna hålls inlåsta under dagen. Några ytterligare rutiner finns inte som rör hanteringen av omhändertagandet. Rutinen saknar således förtydliganden kring åtgärder som rör hur omhändertagandet ska gå till. Det framgår exempelvis inte vem som återlämnar mobilerna till eleverna eller hur, när och till vem återlämningen av mobilerna sker och det är inte heller tydligt var mobilerna är inlåsta, vilket är en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen). Föreningen för Waldorfpedagogik i Kungälv vid Fredkullaskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller skriftliga rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Det finns därför skäl att förelägga Föreningen för Waldorfpedagogik i Kungälv att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Område utan konstaterade brister

Användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av lektionsobservationer framgår att elever endast använder mobiltelefoner eller annan elektronisk utrustning, såsom laptoppar, enligt lärarens instruktioner och till den planerade undervisningen. Av intervjuer med lärare i anslutning till lektionsobservationerna framgår också att elever, i enlighet med skolans regler och rutiner, endast använder mobiltelefoner och annan elektronisk utrustning i undervisningen enligt lärarens instruktioner alternativt att användningen sker inom ramen för extra anpassningar eller om det finns särskilda skäl.

Rektorn uppger i intervju att olovlig användning av mobiltelefoner inte är ett problem på skolan samt att elever och lärare känner till och förhåller sig till de regler och rutiner som finns gällande eventuell användning av mobiltelefoner och annan elektronisk utrustning i undervisningen. Rektorn säger att det däremot finns enstaka elever som använder sig av laptoppar inom ramen för extra anpassningar. I samband med uppföljningen av dessa elevers extra anpassningar följs även upp hur deras användande av laptoppar fungerar och att de endast används enligt lärares instruktioner.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att vid undervisning får endast sådan användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning förekomma som

1. sker enligt lärarens instruktioner i syfte att främja elevernas utveckling och lärande, eller
2. utgör extra anpassningar eller särskilt stöd enligt 3 kap.

Om det finns särskilda skäl får dock rektorn eller en lärare tillåta en enskild elev att använda en mobiltelefon eller annan elektronisk kommunikationsutrustning även i andra fall än som avses i första stycket. (5 kap. 4 a § skollagen)

Av förarbetena till skollagen framgår att mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning vid undervisning endast får användas enligt lärarens instruktioner i syfte att främja elevernas utveckling och lärande. Det innebär att privat användning som huvudregel inte är tillåten och det gäller oavsett om det är av skolan tillhandahållen elektronik eller en elevs privata utrustning. Ett eventuellt användande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning ska

därmed utgöra ett medel i undervisningen för att utveckla eleverna mot utbildningens mål. Utgångspunkten är att läraren ger generella instruktioner. Lärarens instruktion behöver dock inte vara samma för alla elever. Elever kan arbeta med olika uppgifter och utifrån det pedagogiska syftet kan elever som arbetar med en viss typ av uppgifter få använda mobiltelefoner eller annan elektronisk kommunikationsutrustning medan andra som arbetar med andra uppgifter inte får det. Enligt första stycket andra punkten ska det även vara möjligt att använda mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning om användningen sker som en extra anpassning eller särskilt stöd enligt 3 kap. (Prop. 2021/22:160 s.230)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Christian Floer

Beslutsfattare
Signerat av: Christian Floer

X Helena Boëthius

Föredragande
Signerat av: Helena Boëthius